

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра англійської філології і філософії мови

Курсова робота

На тему: “Специфіка вживання безеквівалентної лексики в текстах українськомовних та англійськомовних ЗМІ”

Студентки групи Па 08–20
факультету германської філології
і перекладу
денної форми здобуття освіти
спеціальності 035 Філологія
Стадник Юлії Вячеславівни

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук,
доцент
Андрущенко Ірина Олександрівна

Національна шкала
Кількість балів
Оцінка ЄКТС

Київ 2023

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kyiv National Linguistic University
Department of English Philology and Philosophy of Language

Term Paper

"The specifics of the use of non-equivalent vocabulary in the texts of the
Ukrainian- and English-language mass media"

YULIIA STADNYK

Group PA 08-20

Germanic Philology and
Translation Faculty

Research Adviser:
candidate of philological
sciences,
Assoc. Prof.
Andrushchenko Iryna
Oleksandrivna

National scale
Scores
ECTS assessment

Kyiv 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. СПЕЦИФІКА ВИКОРИСТАННЯ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ В УКРАЇНСЬКОМОВНИХ ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	6
1.1 Визначення поняття "безеквівалентна лексика"	6
1.2 Аналіз особливостей використання безеквівалентної лексики в українськомовних ЗМІ.....	8
1.3 Приклади вживання безеквівалентної лексики в українськомовних ЗМІ	10
Висновки до розділу 1	11
РОЗДІЛ 2. СПЕЦИФІКА ВИКОРИСТАННЯ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ В АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	13
2.1 Визначення поняття "безеквівалентна лексика" в англійській мові	13
2.2 Аналіз особливостей вживання безеквівалентної лексики в англійськомовних ЗМІ.....	14
2.3 Приклади вживання безеквівалентної лексики в англійськомовних ЗМІ	15
Висновки до розділу 2	17
ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК	19
РЕЗЮМЕ	20
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	21
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	23

ВСТУП

В сучасному світі, де міжнародна співпраця та міжкультурне спілкування є нормою, проблеми мовного спілкування стають все більш актуальними. Українська та англійська мови мають різні менталітети та культурні особливості, що викликає проблему безеквівалентної лексики. Ця проблема набуває особливої гостроти в текстах українськомовних та англійськомовних ЗМІ, які займають важливе місце у міжнародному інформаційному просторі.

Аналіз сучасного стану наукових досліджень показує, що проблема безеквівалентної лексики є досить важливою для міжкультурного спілкування. Проте, недостатньо уваги приділяється вивченню специфіки вживання безеквівалентної лексики в текстах ЗМІ. Тому, дослідження про специфіку вживання безеквівалентної лексики у текстах українськомовних та англійськомовних ЗМІ є актуальним і необхідним для вирішення цієї проблеми.

Практична значущість даної роботи полягає в тому, що вона дозволить з'ясувати специфіку вживання безеквівалентної лексики в українськомовних та англійськомовних ЗМІ, а також визначити особливості її перекладу. Це сприятиме покращенню якості перекладу, що є важливим для міжнародної співпраці та розвитку міжкультурного спілкування. Результати дослідження можуть бути корисними для перекладачів, журналістів та інших фахівців, які працюють в галузі міжнародного спілкування та перекладу.

Однією з важливих проблем, яку виявлено в дослідженні, є недостатня увага до специфіки вживання безеквівалентної лексики в українськомовних та англійськомовних ЗМІ. Це може призвести до неправильного розуміння текстів, помилкових перекладів та недостатньої точності в передачі інформації.

Метою дослідження є вивчення специфіки вживання безеквівалентної лексики в текстах українськомовних та англійськомовних ЗМІ та визначення

особливостей її перекладу. Завдання дослідження полягає у визначенні типів безеквівалентної лексики, аналізі її вживання та перекладу українською та англійською мовами. Дослідження має на меті не тільки виявити проблеми, але й запропонувати можливі шляхи вирішення цих проблем.

Висунута гіпотеза полягає в тому, що специфіка вживання безеквівалентної лексики в текстах українськомовних та англійськомовних ЗМІ залежить від культурних особливостей та менталітетів українців та англійців. Ця гіпотеза буде перевірена в ході дослідження.

Специфіка вживання безеквівалентної лексики в текстах українськомовних та англійськомовних ЗМІ

Об'єктом дослідження є безеквівалентна лексика в текстах українськомовних та англійськомовних ЗМІ.

Предметом дослідження є специфіка вживання безеквівалентної лексики в текстах українськомовних та англійськомовних ЗМІ.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, теоретичного опису дослідження, опису методів дослідження, аналізу результатів, висновків та списку використаних джерел. Теоретичний опис дослідження включає аналіз попередніх досліджень у цій галузі та теоретичний огляд питання. Опис методів дослідження включає опис методології, процедури та інструментів, які використовуються в ході дослідження. Аналіз результатів включає опис отриманих даних та їх інтерпретацію. Висновки висвітлюють ключові результати дослідження та їх практичне значення.

РОЗДІЛ 1. СПЕЦИФІКА ВИКОРИСТАННЯ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ В УКРАЇНСЬКОМОВНИХ ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

1.1 Визначення поняття "безеквівалентна лексика"

У сучасному світі, де глобалізація зумовлює все більшу кількість міжкультурної взаємодії, мовленнєва комунікація стає дедалі важливішою. Проте, у процесі мовленнєвої взаємодії можуть виникати випадки, коли слова в одній мові не мають повного аналогу в іншій мові. Це явище називається "безеквівалентною лексикою". В роботі будемо детально досліджувати це поняття, проаналізуємо його причини та наслідки в процесі мовленнєвої взаємодії.

"Безеквівалентна лексика" – це термін, що використовується в лінгвістиці, щоб позначити слова, які не мають точного еквівалента в іншій мові. Такі слова можуть мати лише часткове співвідношення зі словами іншої мови або ж не мати жодного аналогу (Міщенко, 2019: 133–138).

Є кілька причин, чому слова можуть бути безеквівалентними. По-перше, це може бути пов'язано з культурними відмінностями. Наприклад, слово "saudade" в португальській мові не має точного аналогу в інших мовах. Це слово позначає почуття ностальгії та суму, спричинені віддаленістю від когось або чогось, або невідомістю майбутнього.

Другою причиною можуть бути лексичні відмінності. Наприклад, слово "gezellig" в нідерландській мові описує комфортно–затишну атмосферу, яка сприяє спілкуванню та взаємодії. Таке слово не має повного аналогу в англійській мові.

Третя причина безеквівалентної лексики пов'язана з історичними та соціальними факторами. Наприклад, слово "sambo" в англійській мові традиційно використовувалось для позначення змішаної раси, проте це слово має негативні конотації, тому в сучасному використанні вважається не прийнятним.

Існує багато прикладів безеквівалентної лексики в різних мовах світу, що можуть бути пов'язані з культурними, історичними та соціальними факторами. Ось декілька прикладів:

- "Hygge" – данське слово, яке описує затишну та комфортну атмосферу.
- "Tsumdoku" – японське слово, яке описує активність збирання книжок, які не будуть прочитані.
- "Tartle" – шотландське слово, яке описує незручність або стид у забуванні імені людини.
- "Mamihlapinatapai" – слово, що є частиною мови Йаган, мови корінних народів Південної Америки, і описує момент, коли дві людини дивляться одна на одну з бажанням, щоб інший розпочав розмову, але жодна зі сторін не робить перший крок.

Використання безеквівалентної лексики може мати наслідки в мовленнєвій взаємодії. Це може призвести до незрозуміння та неправильного сприйняття повідомлення. Наприклад, якщо англійськомовна особа не знає, що означає слово "gezellig", вона може неправильно зрозуміти повідомлення про затишний захід в нідерландському домі. (Сакевич, 2019: 87–92)

Крім того, використання безеквівалентної лексики може вплинути на сприйняття культурного контексту. Наприклад, слово "Schadenfreude" в німецькій мові описує задоволення від нещастя іншої людини, проте в інших культурах таке поняття може бути неприйнятним.

Отже, "безеквівалентна лексика" – це явище, коли слова в одній мові не мають точного аналогу в іншій мові. Це може бути пов'язано з культурними відмінностями або лексичними відмінностями, а також з історичними та соціальними факторами. Використання безеквівалентної лексики може мати наслідки в мовленнєвій взаємодії, тому важливо звертати увагу на вивчення мовної культури та історії країн, де використовуються мови з безеквівалентною лексикою, а також дотримуватись правил мовної етики.

1.2 Аналіз особливостей використання безеквівалентної лексики в українськомовних ЗМІ

Українськомовні ЗМІ є важливим інформаційним джерелом для громадян України, які отримують з них різноманітну інформацію про події в країні та світі. Однак, при аналізі мовлення ЗМІ можна зустріти вживання безеквівалентної лексики, що може викликати різні інтерпретації та несприйняття змісту повідомлення.

Безеквівалентна лексика – це сукупність слів, які не мають повного еквівалента в іншій мові. В українській мові також існує безеквівалентна лексика, яку складно або неможливо перекласти на інші мови, але в даному випадку ми будемо розглядати безеквівалентну лексику, яка використовується в українськомовних ЗМІ.

Основна проблема використання безеквівалентної лексики в українськомовних ЗМІ полягає в тому, що це може призвести до неправильного тлумачення змісту повідомлення. Наприклад, українське слово "пішохід" не має повного еквівалента в англійській мові, і тому може бути перекладене як "pedestrian" або "walker". Однак, якщо в новинах використовується слово "пішохід", то це може бути неправильно сприйнято англійськомовними читачами, які можуть не зрозуміти, що саме мається на увазі.

Для дослідження особливостей використання безеквівалентної лексики в українськомовних ЗМІ, було проведено аналіз новин та статей на популярних новинних сайтах. Зокрема, були проаналізовані новини на сайтах "Українська правда", "Інтерфакс–Україна", "Українське радіо", "ТСН" та "5 канал".

Під час аналізу було виявлено безеквівалентну лексику, яка використовується в українськомовних ЗМІ. Зокрема, це стосується таких термінів, як "безвісти", "недоторканність", "висвітлити", "злочинності", "протягом" та інших.

Однак, варто зазначити, що використання безеквівалентної лексики в українськомовних ЗМІ не завжди є негативним явищем. Наприклад, українське слово "душ" не має повного еквівалента в англійській мові, і тому може бути перекладене як "soul" або "heart". Використання цього слова в новинах може додати більш емоційного забарвлення.

Наступним кроком в дослідженні було вивчення реакції аудиторії на використання безеквівалентної лексики в українськомовних ЗМІ. Для цього було проведено соціологічне опитування серед різних груп населення.

Отже, можна зробити висновок, що використання безеквівалентної лексики в українськомовних ЗМІ є проблемою, яка потребує уваги та вивчення. Необхідно дотримуватись зрозумілої та доступної мови в новинах та статтях, щоб уникнути неправильного тлумачення змісту повідомлення аудиторією.

Приклади безеквівалентної лексики в українськомовних ЗМІ:

- "безвісти" – це слово в українській мові вживається для позначення відсутності будь-яких відомостей про щось або когось. В англійській мові зазвичай використовуються слова "missing", "lost" або "disappeared".
- "недоторканність" – це слово в українській мові вживається для позначення статусу особи, якій надано певні права або імунітети. В англійській мові зазвичай використовуються слова "immunity", "privilege" або "protection".
- "висвітлити" – це слово в українській мові вживається для позначення роз'яснення чогось або розкриття деталей. В англійській мові зазвичай використовуються слова "explain", "reveal" або "clarify".
- "злочинності" – це слово в українській мові вживається для позначення рівня злочинності в певному районі чи країні. В англійській мові зазвичай використовуються слова "crime rate" або "crime level".

- "протягом" – це слово в українській мові вживається для позначення часового проміжку. В англійській мові зазвичай використовуються слова "during", "throughout" або "over".

1.3 Приклади вживання безеквівалентної лексики в українськомовних ЗМІ

У віковічні часи, мова була одним з найважливіших засобів комунікації між людьми. У сучасному світі, з появою нових технологій та засобів зв'язку, мовлення стало ще більш важливим. Українськомовні ЗМІ використовують різні слова та вирази для передачі інформації своїм читачам. Однак, іноді вони використовують безеквівалентну лексику, що може призвести до неправильного розуміння інформації (Павленко, 2018: 197–203).

Безеквівалентна лексика – це термін, що використовується для опису слів та виразів, які не мають точного еквівалента в іншій мові. В українській мові такі слова та вирази, як правило, використовуються для передачі особливостей культури та традицій нашої країни. Однак, коли вони використовуються в ЗМІ, можуть виникати проблеми з розумінням тексту.

Одним з прикладів безеквівалентної лексики в українськомовних ЗМІ є слово "гопак". Це слово використовується для опису традиційного українського танцю. Однак, у англійськомовних ЗМІ, зазвичай використовуються слова "horak" або "Ukrainian horak". Це може призвести до неправильного розуміння тексту для англійськомовного читача, який не знайомий з українською культурою. (Шевченко, 2021: 142–147)

Ще одним прикладом є слово "борщ". Це слово використовується для опису популярної української страви. Однак, у російській мові, це слово має інший відтінок і може описувати будь-який суп, а не лише український борщ. Таким чином, використання цього слова в українськомовному ЗМІ може призвести до неправильного розуміння тексту для російськомовного читача.

Іншим прикладом є використання слова "шопка" для опису магазину. Це слово не має точного еквівалента в англійській мові, тому в англійськомовних ЗМІ зазвичай використовуються слова "shop" або "store". Це може призвести до неправильного розуміння тексту для англійськомовного читача. (Рогова, 2018: 76–81)

Використання безеквівалентної лексики в українськомовних ЗМІ може призвести до різних наслідків. По–перше, це може призвести до неправильного розуміння тексту для читачів, які не знайомі з українською культурою. По–друге, це може призвести до неправильного розуміння тексту для читачів, які знають інші мови, які мають інші відтінки значень для тих же слів.

З іншого боку, використання безеквівалентної лексики може бути корисним для передачі особливостей культури та традицій нашої країни. Використання такої лексики може допомогти зберегти українську мову та культуру та залучити інтерес до неї в інших країнах.

Українськомовні ЗМІ використовують безеквівалентну лексику для передачі своїм читачам особливостей культури та традицій нашої країни. Однак, використання такої лексики може призвести до неправильного розуміння тексту для читачів, які не знайомі з українською культурою. Тому, українськомовні ЗМІ повинні бути уважні при використанні безеквівалентної лексики та пояснювати її значення для читачів, які не знайомі з українською культурою.

Висновки до розділу 1

У результаті проведеного дослідження було встановлено, що використання безеквівалентної лексики в українськомовних засобах масової інформації є досить поширеним явищем, що може призводити до спотворення змісту інформації та формування неправильного світогляду у читачів. Часто журналісти та редактори, не звертаючи належної уваги на мовні норми та правила, використовують слова, які не є еквівалентами

українських термінів, що створює певні труднощі для сприйняття інформації та може впливати на утворення неправильного світогляду у читачів.

Отже, використання безеквівалентної лексики в українськомовних засобах масової інформації набуває особливої актуальності в сучасних умовах та потребує більшої уваги та дотримання мовних норм та правил з метою забезпечення правильного сприйняття інформації та формування правильного світогляду у читачів.

РОЗДІЛ 2. СПЕЦИФІКА ВИКОРИСТАННЯ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ В АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

2.1 Визначення поняття "безеквівалентна лексика" в англійській мові

В цьому параграфі ми розглянемо поняття "безеквівалентна лексика" в англійській мові. Це поняття вказує на те, що деякі слова або фрази, які використовуються в англійській мові, не мають повного еквіваленту в інших мовах. У цій статті ми розглянемо приклади такої лексики та проаналізуємо їх значення.

Приклади безеквівалентної лексики в англійській мові:

Слово "awkward" є одним з найбільш поширених прикладів безеквівалентної лексики в англійській мові. Це слово може мати кілька значень, таких як "незручний", "неуклюжий", "незграбний" та інші. У багатьох мовах, зокрема в українській, немає повного еквіваленту для цього слова, тому перекладачі часто використовують декілька слів, щоб передати його значення. (Терещенко, 2019: 82–87)

Слово "craving" є ще одним прикладом безеквівалентної лексики в англійській мові. Це слово вживається, щоб описати сильне бажання чогось, наприклад їжі або пиття. У деяких мовах, таких як українська, є слова, які можуть передати це значення, але вони не мають тієї самої сили та емоційного забарвлення, як у слова "craving".

Слово "savvy" є прикладом безеквівалентної лексики, яка має культурну специфіку. Це слово описує знання, розуміння та досвід у певній галузі. У багатьох мовах це слово може бути перекладено як "знати", але воно не відображає тієї ж самої глибини знань, яку передає слово "savvy".

Безеквівалентна лексика в англійській мові може виникати з різних причин, таких як культурна специфіка, історичні події або емоційне

забарвлення. Це може створювати труднощі при перекладі з англійської мови на інші мови.

Однак, варто зазначити, що безеквівалентна лексика не є тільки проблемою для перекладачів. Це також може створювати труднощі для людей, які вивчають англійську мову як іноземну. Наприклад, слово "awkward" може бути дуже складним для розуміння, якщо ви не знаєте його значення.

У цій статті ми розглянули поняття "безеквівалентна лексика" в англійській мові та навели приклади такої лексики. Ми також проаналізували причини виникнення безеквівалентної лексики та її вплив на переклад та вивчення англійської мови.

2.2 Аналіз особливостей вживання безеквівалентної лексики в англійськомовних ЗМІ

Для аналізу безеквівалентної лексики в англійськомовних ЗМІ були вибрані різні джерела з Інтернету, такі як газети, журнали, новинні сайти та блоги. Було зібрано приклади вживання безеквівалентної лексики, яка міститься в заголовках, підзаголовках, текстах статей, інтерв'ю, рекламних матеріалах тощо.

Аналіз цих прикладів дав можливість визначити деякі особливості вживання безеквівалентної лексики в англійськомовних ЗМІ. Основні висновки дослідження можна узагальнити наступним чином:

- В англійськомовних ЗМІ часто використовуються слова та вирази, які мають різний смисл у різних культурах. Наприклад, слово "святковий" в англійській мові може мати більше значень, ніж українською мовою. Таким чином, український читач може не зрозуміти, що саме мається на увазі.
- Іноді англійськомовні ЗМІ використовують безеквівалентну лексику з метою привернення уваги аудиторії або створення враження

авторитетності. Наприклад, використання слів та виразів з іноземних мов може створити враження, що автор є експертом у певній галузі.

- У деяких випадках англійськомовні ЗМІ використовують безеквівалентну лексику з метою підвищення емоційної насиченості тексту. Наприклад, використання слів та виразів, які мають сильний емоційний заряд, може залучити увагу аудиторії та сприяти популяризації матеріалу.

Нижче наведені деякі приклади вживання безеквівалентної лексики в англійськомовних ЗМІ:

1. "Ukrainian Vodka: A Classic That Stands the Test of Time" – заголовок статті на сайті "The Kyiv Post". Слово "віскі" є безеквівалентним словом для української національної горілки "горілка".
2. "The Art of Japanese Tea: A Timeless Tradition" – заголовок статті на сайті "Japan Times". Слово "чай" є безеквівалентним словом для японської церемонії приготування та подачі чаю.

Використання безеквівалентної лексики в англійськомовних ЗМІ може призвести до неправильного сприйняття тексту або збентеження читача, особливо якщо він не має достатньої інформації про культурні особливості. Однак, вживання безеквівалентної лексики може мати позитивний ефект на сприйняття тексту, залежно від контексту та мети використання.

Дослідження вживання безеквівалентної лексики в англійськомовних ЗМІ дозволяє краще зрозуміти особливості культур та мов тих країн, які представлені у ЗМІ. Це може бути корисним для міжкультурного спілкування та сприяти взаєморозумінню між різними культурами та мовами.

2.3 Приклади вживання безеквівалентної лексики в англійськомовних ЗМІ

У наш час, мовна культура стає все більш важливою, особливо в сфері засобів масової інформації. Однак, не завжди можна знайти точний

еквівалент слів або виразів в інших мовах. У таких випадках, доводиться використовувати безеквівалентну лексику.

У цій роботі, ми проаналізуємо приклади вживання безеквівалентної лексики в англійськомовних ЗМІ, зібрані з відкритих джерел Інтернету.

Приклади безеквівалентної лексики:

1. Cultural Appropriation

"Cultural Appropriation" – це поняття, що описує привласнення елементів культури інших народів без їхньої згоди. Це може бути вжиток елементів культури на різних рівнях, включаючи музику, одяг, мистецтво, кулінарію та інше.

Поняття "Cultural Appropriation" немає точного відповідника в українській мові. У ЗМІ України, це поняття часто перекладають як "культурне запозичення" або "культурна апропріація".

2. Cancel Culture

"Cancel Culture" – це термін, що описує культуру, в якій людей засуджують та відкидають через їхні висловлювання або поведінку, яка вважається неприйнятною. Це може включати скарги до роботодавців, шафтинг у соціальних мережах та бойкоти товарів.

Українською мовою "Cancel Culture" найчастіше перекладають як "культуру скасування" або "культуру відмови від людей".

3. Gaslighting

"Gaslighting" – це техніка маніпулювання, при якій людина намагається переконати іншу людину, що та помиляється, навіть якщо це не так. Це може включати зміну фактів, використання подвійних стандартів та інші методи маніпуляції. (Григоренко, 2020: 75–80)

Українською мовою "Gaslighting" перекладають як "маніпулювання свідомістю" або "психологічне тиснення".

Аналізуючи приклади вживання безеквівалентної лексики в англійськомовних ЗМІ, можна зробити кілька висновків.

По–перше, багато з цих термінів стали досить популярними, особливо серед молоді. Наприклад, термін "Cancel Culture" став досить часто вживаним у ЗМІ, особливо після декількох випадків відмови від людей в соціальних мережах. (Яременко, 2018: 82–87)

По–друге, вживання безеквівалентної лексики може призвести до нерозуміння термінів серед глядачів та читачів, які не розуміють або неправильно розуміють їхнє значення. Наприклад, якщо людина не знає, що означає "Cultural Appropriation", то вона може не розуміти, чому це питання так важливе.

По–третє, використання безеквівалентної лексики може викликати спірні ситуації, особливо коли терміни використовуються у політичних чи соціальних контекстах. Наприклад, поняття "Cancel Culture" викликає дискусії щодо свободи слова та прав людини.

Використання безеквівалентної лексики стає все більш поширеним у сучасному світі, особливо в англійськомовних ЗМІ. Це може бути корисним для передачі точного значення термінів та понять, але може призвести до нерозуміння та спірних ситуацій.

Висновки до розділу 2

Підсумовуючи результати розділу, можна зробити висновок, що використання безеквівалентної лексики в англійськомовних засобах масової інформації має свої особливості та специфіку. Наприклад, така лексика може бути складною для розуміння для людей, що не розмовляють англійською мовою на високому рівні, тому є дуже важливим використовувати зрозумілу лексику, яка б максимально точно передавала зміст матеріалу, щоб уникнути неправильного сприйняття інформації.

Крім того, використання безеквівалентної лексики може бути важкою задачею для авторів матеріалу, оскільки не всі слова і вирази англійської мови мають точний еквівалент українською мовою. Тому, щоб зробити

матеріал зрозумілим і доступним для широкої аудиторії, авторам потрібно звертати увагу на використання простої та зрозумілої лексики.

Отже, використання безеквівалентної лексики в англійськомовних засобах масової інформації має свої особливості та специфіку, які потребують уважного та обачного підходу з боку авторів. Таким чином, для досягнення максимальної ефективності використання мовних засобів масової інформації слід враховувати особливості безеквівалентної лексики та прагнути використовувати просту та зрозумілу мову.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

Дослідження безеквівалентної лексики в українськомовних та англійськомовних ЗМІ показало, що вживання цієї лексики є досить поширеним та має свої особливості в кожній мові. Безеквівалентна лексика зустрічається в багатьох галузях, а особливо часто використовується у політичних та економічних текстах. Це відбувається через різний ступінь розвитку та наявності термінології в різних мовних системах.

Крім того, важливим фактором є відмінності в культурних та історичних особливостях різних країн, які відображаються у їх мовних засобах. Наприклад, українська мова має безеквівалентні терміни для опису національних свят та традицій, яких не існує в англійській мові. Ці відмінності впливають на вживання безеквівалентної лексики в текстах ЗМІ в різних мовах.

Аналіз текстів українськомовних та англійськомовних ЗМІ показав, що використання безеквівалентної лексики може впливати на розуміння тексту читачами, особливо якщо вони не знайомі з мовою автора. Також, часто використання безеквівалентної лексики може призвести до спотворення змісту тексту, якщо перекладач не забезпечить відповідного контексту або використає неправильний еквівалент. Тому важливо забезпечувати якісне перекладання текстів з урахуванням наявності безеквівалентної лексики.

Отже, дослідження специфіки вживання безеквівалентної лексики в текстах українськомовних та англійськомовних ЗМІ показало, що це явище є значущим та має різноманітні причини виникнення. Враховуючи це, необхідно вдосконалювати процес перекладу текстів та забезпечувати якість мовлення в медіа. Для цього необхідно використовувати професійні перекладачі, які зможуть забезпечити точний переклад з урахуванням наявності безеквівалентної лексики та контексту.

РЕЗЮМЕ

The study of the specifics of the use of equivalent vocabulary in the texts of Ukrainian and English–language media is an urgent task that deserves due attention. This term paper aims to analyze the use of equivalent vocabulary in texts from various spheres of life, such as politics, economics, culture, etc.

Several methods will be used in the research, including the analysis of texts from general and specialized media. Comparisons will also be made of the language used in Ukrainian and English texts, which will allow us to identify commonalities and differences in the use of non–equivalent vocabulary.

The subject of the study is the specificity of the use of equivalent vocabulary in the texts of Ukrainian and English–language media.

The object of the study is the types of equivalent vocabulary and its translation into Ukrainian and English. The study will focus on the differences between Ukrainian and English and their impact on the specifics of the use of equivalent vocabulary.

In addition, the study will include interviews with journalism and translation professionals. This will allow us to increase the scope of the study and collect feedback on the use of equivalent vocabulary in different types of texts.

Thus, the key objectives of the study are to analyze the use of equivalent vocabulary in various spheres of life, compare the language means in Ukrainian and English texts, and survey journalism and translation professionals.

Keywords: equivalent vocabulary, Ukrainian and English–language media, linguistic analysis, comparison of language means, survey of specialists.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Григоренко, Т. В. (2020). *Особливості перекладу англійських термінів у науковій*. 1. 75–80.
2. Закон України "Про використання мов української та інших національних меншин" Відновлено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5029-17>,
3. Інструкція про порядок вивчення іноземних мов в загальноосвітніх навчальних закладах: Відновлено з: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/1244/,
4. *Методичні рекомендації щодо перекладу з англійської мови на українську* Відновлено з: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ukrayinska-mova/metodichni-rekomendaciyi-shhodo-perekladu-z-angliyskoyi-movi-na-ukrayinskuyu>,
5. Міщенко, О. В. (2019). *Лінгвістичні особливості перекладу англійськомовних заголовків новин на українську мову*: Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. 1. 133–138.
6. Павленко, І. М. (2018). *Інтерференція як фактор впливу на переклад текстів з англійської мови українською*: Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. 3. 197–203.
7. Рогова, О. М. (2018). *Специфіка перекладу безеквівалентних лексичних одиниць з англійської мови українською*: Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. 2. 76–81.
8. Сакевич, З. М. (2019). *Англійські теоретичні терміни в українській науковій літературі: стан, проблеми, перспективи*: Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. 2. 87–92.
9. Слободяник, О. В. (2018). *Специфіка перекладу безеквівалентних лексичних одиниць з англійської мови на українську*: Наукові записки

- Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. 1. 142–148.
10. Терещенко, О. Л. (2019). *Особливості перекладу безеквівалентної лексики на прикладі англійської та української мов* 3. 82–87.
 11. Чернявська, І. Я. (2020). *Сучасний переклад: антологія перекладацької думки*. К.: Видавець Олега Турчинова. 256 с.
 12. Шевченко, Н. В. (2021). *Аспекти перекладу англійськомовних заголовків новин на українську мову*. 1. 142–147.
 13. Шиян, І. В. (2018). *Лінгвістичні аспекти перекладу англійськомовних рекламних текстів на українську мову*. 2. 102–107.
 14. Яковенко, Л. М. (2019). *Інтерференція в англомовному космічному пресі* 2. 163–168.
 15. Яременко, О. В. (2018). *Лінгвістичні засоби створення ефекту гумору в англомовній та україномовній пресі*. 3. 82–87.

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

Слово "awkward" є одним з найбільш поширених прикладів безеквівалентної лексики в англійській мові. Це слово може мати кілька значень, таких як "незручний", "неуклюжий", "незграбний" та інші. У багатьох мовах, зокрема в українській, немає повного еквіваленту для цього слова, тому перекладачі часто використовують декілька слів, щоб передати його значення.

Слово "craving" є ще одним прикладом безеквівалентної лексики в англійській мові. Це слово вживається, щоб описати сильне бажання чогось, наприклад їжі або пиття. У деяких мовах, таких як українська, є слова, які можуть передати це значення, але вони не мають тієї самої сили та емоційного забарвлення, як у слова "craving".

Слово "savvy" є прикладом безеквівалентної лексики, яка має культурну специфіку. Це слово описує знання, розуміння та досвід у певній галузі.

1. Cultural Appropriation

"Cultural Appropriation" – це поняття, що описує привласнення елементів культури інших народів без їхньої згоди. Це може бути вжиток елементів культури на різних рівнях, включаючи музику, одяг, мистецтво, кулінарію та інше.

2. Cancel Culture

"Cancel Culture" – це термін, що описує культуру, в якій людей засуджують та відкидають через їхні висловлювання або поведінку, яка вважається неприйнятною.

Українською мовою "Cancel Culture" найчастіше перекладають як "культуру скасування" або "культуру відмови від людей".

3. Gaslighting

"Gaslighting" – це техніка маніпулювання, при якій людина намагається переконати іншу людину, що та помиляється, навіть якщо це не так. Це може

включати зміну фактів, використання подвійних стандартів та інші методи маніпуляції.